

UiT Norges arktiske universitet

Kamp for spesialutdanning i barnesykepleie

Jubileumskonferansen

Oslo 25.04.2023

Inger J. Danielsen

Barnesykepleier og førsteamanuensis

Institutt for helse og omsorgsfag

inger.danielsen@uit.no

21. April
1977

Landsgruppe av pедиатriske sykepleiere har generalforsamling i Oslo

Orienteringssak fra styret:
Utdanningssaken

Tove Lindemann orienterer om at Rikshospitalet starter videreutdanning i pедиатrisk sykepleie (16 mnd) fra høsten

Førte til diskusjoner og reaksjoner

Fordi styret i landsgruppen ønsket en utdanning innenfor utdanningssystemet

Fremveksten av barneavdelinger i Norge

1855: Christiania Fødselsstiftelsens Børnehospital, forløper til barneavdeling.

1893: Barneavdeling ved Rikshospitalet (40 senger)

1950: Barneklinnk ved Rikshospitalet (110 senger), Haukeland sykehus (96 senger) og barneavdeling ved Ullevål sykehus (50 senger).

Kampen for utdanning - historikk

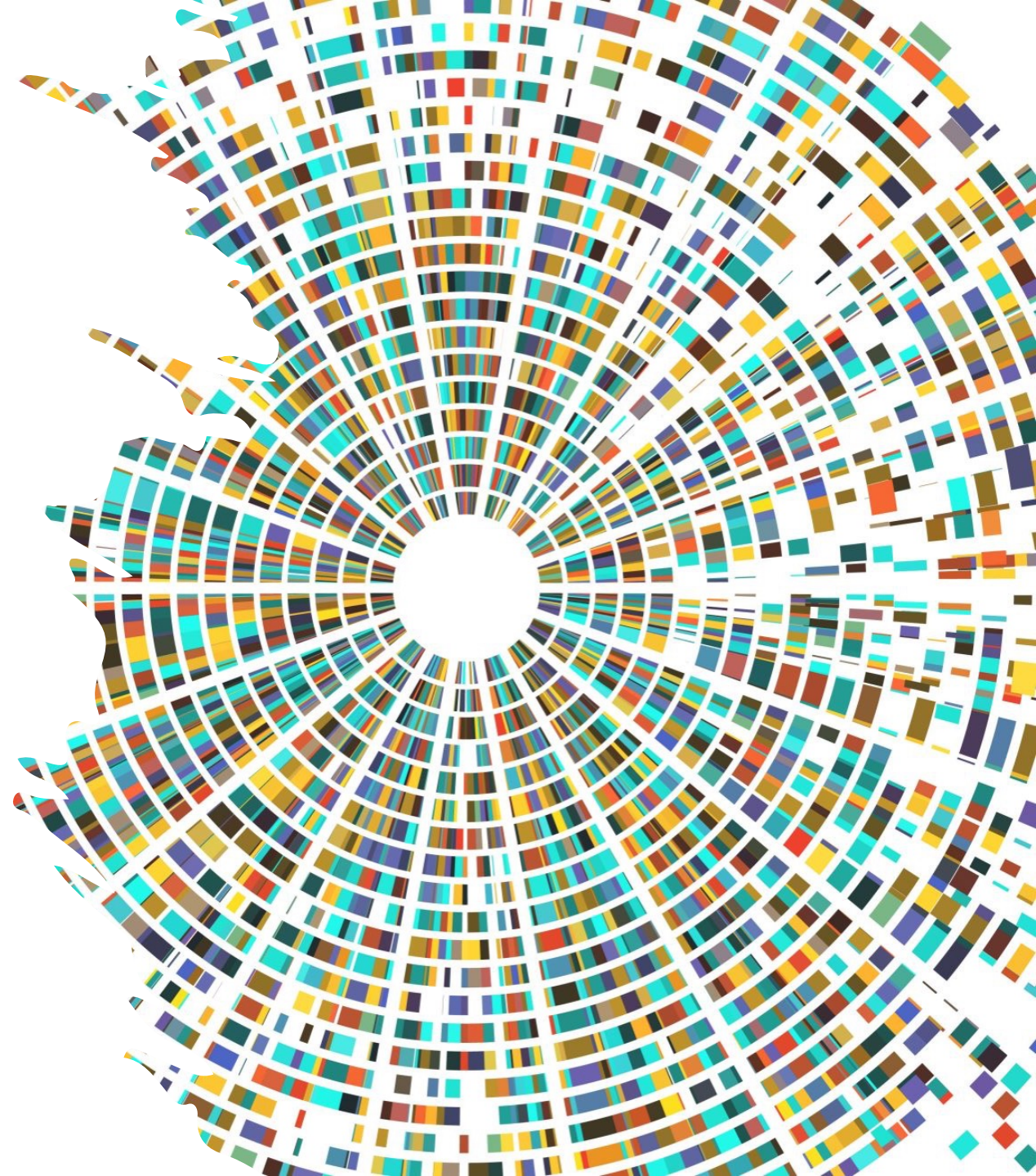
1949: Sykepleiere ved barneavdelinger i Oslo organiserer seg i en faggruppe – initiativ fra RH

- Faggruppe av barnesykepleiersker i Oslo og Akershus,

1950: Arrangere 2 møter i faggruppen

1972: Benevnes nå lokalgruppe, og varaformann Torunn Venheim og styremedlem Jorunn Hamberg tar initiativ til etablering av landsgruppe

Hva skjer mellom 1950
og 1977?

Det etableres barneavdelinger
over hele landet

Ålesund –
1959

Trondheim
– 1963

Tromsø –
1965

Stavanger –
1967

Bodø – 1974

Hammerfest
– 1982

Synet på barn på sykehus endres nå

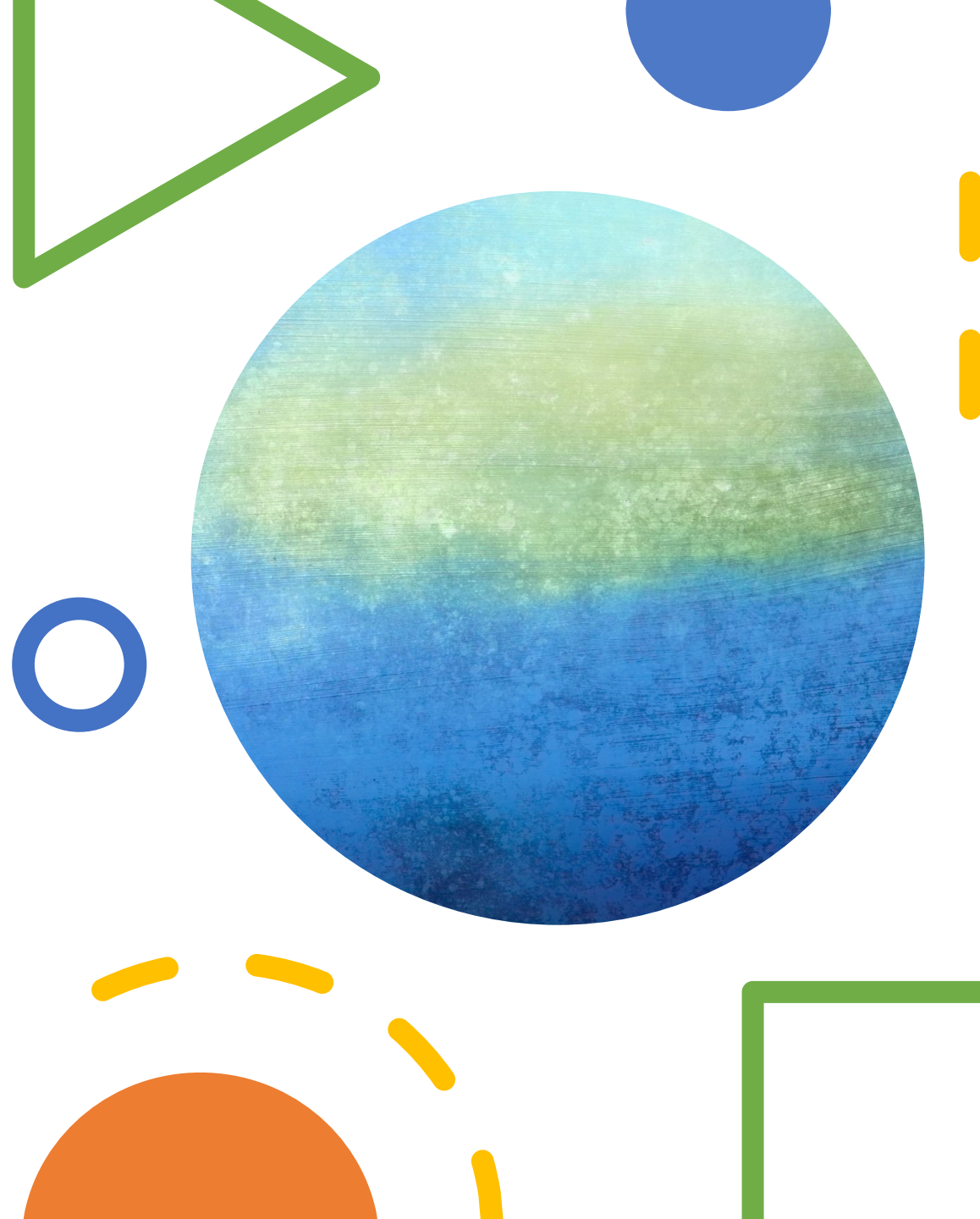
Humanistiske verdier får større innpass i sykepleiefaget

Barn som aktører i egne liv og behov for beskyttelse

Redsel for at foreldrene drar med seg smitte endres når antibiotika kommer

Teorier om tilknytning – kontinuerlig kontakt med foreldrene

Dette krever et skille mellom voksenlivet og barndom

Økt krav til kunnskap om barn

Egne avdelinger
som organiseres
etter barns behov

Endrede
holdninger til
barn på sykehus

Innkalling til årsmøte for å etablere landsgruppe

- “Vi mener at dannelsen av landsgruppa er av meget stor betydning for å fastholde og påskynde kravet om spesialutdannelse av barnesykepleiere. En gruppe med representanter fra hele landet vil være et sterkt press på myndighetene.”

20/3 – 72 Barnesykepleiergruppa i Oslo og Akershus krets av NSF.

Jorunn Hamberg (styremedlem)

Torunn Venheim (varaformann)

Isolat avd
Til oppslag

Til

Sykepleierne ved barneavd.

Barnesykepleiergruppa i Oslo og Akershus krets av NSF har bestått i 23 år, og nå er flere lokalgrupper av barnesykepleiere under dannelselse.

Synet på "Barn på sykehus" har endret seg betydelig de seinere år. De store fremskritt innen pediatrien øker kravet til pleiepersonellet.

Barnesykepleiergruppa i Oslo og Akershus krets har tatt initiativet til og skal i samarbeid med sykepleierne ved barneavd. i Stavanger holde et årsmøte for barnesykepleiere i Stavanger 9 - 10 juni i år. Samtidig skal Norsk Pediatrisk Selskap ha sitt årsmøte (også i Stavanger) og de to gruppene skal ha noe program felles. Vårt program er derfor ikke fastsatt enda.

Men hovedhensikten med vårt møte der blir å starte arbeidet for dannelselse av en landsgruppe av barnesykepleiere.

For å få dannet en landsgruppe, må vi velge et interimstyre, som skal utarbeide vedtekter for landsgruppa.

Samtidig som vi inviterer flest mulig av sykepleierne ved barneavd. til årsmøtet i Stavanger, oppfordrer vi de enkelte avdelinger til å finne kandidater til styret. Valget skal foregå på årsmøtet. Kandidatene må skriftlig bekrefte at de stiller seg til valg.

Vi mener at dannelsen av landsgruppa er av meget stor betydning for å fastholde og påskynde kravet om spesialutdannelse av barnesykepleiere. En gruppe med representanter fra hele landet vil være et sterkt press på myndighetene.

Innmeldingsblankett til årsmøtet kommer i "Sykepleien."
Navn på kandidater til interimstyret bes sendt Torunn Venheim, Sinsenveien 72 A, Oslo 5, innen 5. mai.

20/3 - 72 Barnesykepleiergruppa i Oslo og Akershus krets av NSF

Jorunn Hamberg (SIGN)
(styremedl.)

Torunn Venheim (sign.)
(varaformann)

1972

- NSF's Landsgruppe av pediatriisk sykepleie etableres - *for å være pådriver for spesialutdanning fordi*
 - «Synet på barn på sykehus har endret seg»
 - «Store fremskritt innen pediatrien øker kravet til sykepleiekompetansen»
- Dannet lokalgruppe i Stavanger og i Bergen

1973

- NSF oppnevner utvalg som skal lage planer for videreutdanning i sykepleie – inkluderer ikke barn
 - Stor skuffelse i landsgruppen – oppnevner utdanningskomite

«Det er nå klart at landsgruppen selv må engasjere seg i denne saken med sin egen plan for spesialutdanning» GF 1974

Etableringer av utdanninger

1977: **Oslo**,
Rikshospitalet starter
første utdanningen
(nå OsloMet)

1978: **Tromsø**,
Regionsykehuset i
Tromsø

1988: **Bodø**,
Nordlandssykehuset
(lagt ned 2018)

1993: **Oslo**, Ullevål
sykehus (nå OsloMet)

1996: **Bergen**,
Haukeland
universitetssykehus

1997: **Kristiansand**,
Sørlandet sykehus

2001: Stavanger
universitetssykehus
(lagt ned 2013)

2002: Trondheim, St.
Olavs hospital

Nasjonale rammeplaner

1990: NSFs Rammeplan for videreutdanning i sykepleie til barn

1999: Forskrift om faglig innhold, vurderingsordninger og opptakskrav for videreutdanning i barnesykepleie (30 vekttall)

2001: Utdanningen overføres Høgskolesystemet

2005: Nasjonal rammeplan og forskrift for videreutdanning – 90stp

2022: Forskrift om nasjonal retningslinje for barnesykepleierutdanning – 120 stp eller avslutte ved 90stp

Master i barnesykepleie – 5 utdanninger

Behov for barnesykepleiere

- **Kompetanse:** 1 av 2 enhetsledere har utilstrekkelig antall fast ansatte barnesykepleiere for å opprettholde tilfredsstillende
- **Kapasitet:** Drøyt 1 av 3 enhetsledere har utilstrekkelig antall årsverk for tilfredsstillende (mai 2014)

Hindringer for å øke antall studieplasser

- Praksisplasser, kvalifiserte lærerkrefter og praksisveiledere
- Hva gjør helseforetakene?
- Hva gjør sykehusene?
- Hva gjør den enkelte barneavdeling?

Litteratur

- Grindaker, K.E. (1993). Utviklingen av den pediatrike sykepleien. I: S.O. Lie (red.), *For syke barn i 100 år. Barneklubben, Rikshospitalet, 1893-1993* (s. 73-90). Oslo: Rikshospitalet.
- Seip, M. (1993). Et historisk tilbakeblikk. I: S.O. Lie (red.), *For syke barn i 100 år. Barneklubben, Rikshospitalet, 1893-1993* (s. 17-72). Oslo: Rikshospitalet.
- Seierstad, T.Ø. og Eimot, M. (2015). *Rapport ABIO Ressurs*. Oslo: Analyseresenteret. <https://www.nsf.no/sites/default/files/2022-01/abio-ressurs-analyseresenteret-2015.pdf> Lastet ned 23.04.2023.
- Eimot, M., Seierstad, T.Ø. og Pietschmann, M. (2017). *Kartlegging ABIOK-Videreutdanning. Behov, stillinger, kapasitet og samordning*. Oslo: Analyseresenteret.
- Aarskog, D. (2001). Barneklubben – en frigjøringsgave fra Sverige. I: C.W. Janssen (red.), *Haukeland sykehus: en medisinsk hjørnestein siden 1912* (s. 58-70). Bergen: Eide.

Trykte kilder

- Annonsesidene i tidsskriftet *Sykepleien* 1947-1951.

Arkiv

Barnesykepleierforbundets arkiv i Oslo (NSF), GF papirer 1972-1995, og *Informasjonsskriv* sendt ut 20. mars 1972 av lokalgruppa i Oslo og Akershus til sykepleiere ved barneavdelinger over hele landet.